

Ogólne informacje z zakresu BHP dla pracowników Najemców / Dzierżawców pomieszczeń / obiektów zlokalizowanych na terenie zajezdni Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej Sp. z o.o.

UWAGA: Poniższe zasady obowiązują Najemców / Dzierżawców na w stosownym dla nich zakresie.

Opracowanie:	Weryfikacja:		Zatwierdzenie:
Kierownik Biura Zarządu	Główny Specjalista ds. BHP	Kierownik Działu Inwestycji i Remontów	Zarząd Spółki
KIEROWNIK BIURA ZARZĄDU Barbara Bortak-Lukańska	Główny Specjalista ds. BHP Wojciech Michałek	KIEROWNIK Działu Inwestycji i Remontów Piotr Gryzelko	WICEPREZES ZARZĄDU Krzysztof Knapik PREZES ZARZĄDU Hubert Maślanka

Tabela 1: Zagrożenia możliwe do wystąpienia na terenie MZK oraz sposoby ochrony przed nimi.

Lp.	ZAGROŻENIE	SKUTEK	ŚRODKI OCHRONY
1.	Poruszające się pojazdy	Potrącenie przez pojazdy poruszające się po terenie zajezdni: autobusy, samochody, wózki widłowe.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie poruszania się po terenie zajezdni MZK oraz w pomieszczeniach hal naprawczych i myjni OC. - Ustępowanie pierwszeństwa pojazdom. - Unikanie przebywania na terenie zajezdni MZK w czasie największego ruchu autobusów (tj. godz. 4:30-5:30 oraz 22:30-23:30). - Stosowanie kamizelek odblaskowych przez cały okres pobytu na terenie MZK (np. poruszanie się po halach naprawczych) podczas pełnienia obowiązków służbowych przez pracowników firm zewnętrznych realizujących umowy w zakresie: prac remontowo-budowlanych; wykonywania prac wchodzących w zakres obsługi codziennej pojazdów; odśnieżania terenu zajezdni; konserwacji sieci energoelektrycznej; przeglądów i konserwacji sprzętu P. Poż.; obsługi technicznej urządzeń podlegających pod Urząd Dozoru Technicznego; ochrony fizycznej osób i mienia; obsługi codziennej autobusów; pomiarów środowiskowych, dostaw paliwa, dostaw AdBlue, itp.
2.	Rozlane niezidentyfikowane, łatwopalne ciecze Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych Palenie tytoniu Przebywanie w strefie zagrożenia wybuchem	Pożar spowodowany: rozlaniem lub unoszącymi się oparami łatwopalnych cieczy: paliw, rozpuszczalników, zaproszeniu ognia, paleniem tytoniu w strefie zagrożenia wybuchem, np. stacji paliw, zwarcim instalacji elektrycznej itp.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie poruszania się po terenie zajezdni MZK oraz w pomieszczeniach hal naprawczych, myjni OC, oraz miejsc zagrożonych wybuchem: stacji paliw, pomieszczeń ładowania akumulatorów i poprawek lakierniczych. - Przechowywanie, transportowanie, użytkowanie, magazynowanie, usuwanie substancji i mieszanin chemicznych zgodnie z wymaganiami opisanymi w kartach charakterystyki lub innych dokumentach wymaganych aktualny stanem prawnym. - Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych po uzyskaniu stosownego pozwolenia oraz po właściwym zabezpieczeniu miejsca ich wykonywania. - Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu we wszystkich pomieszczeniach MZK oraz w strefach zagrożonych wybuchem. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń. - Nieprzeciążanie instalacji elektrycznej. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.
3.	Nieszczelny zbiorniki na paliwo Palenie tytoniu w strefach niedozwolonych Butle z gazami sprężonymi Strefy zagrożone wybuchem	Wybuch, eksplozja spowodowana np. rozerwaniem zbiornika z paliwem, nieprzebraniem zasad bezpieczeństwa w czasie użytkowania substancji/ mieszanin niebezpiecznych, paleniem tytoniu w strefie zagrożenia wybuchowego.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie poruszania się po terenie zajezdni MZK oraz w pomieszczeniach hal naprawczych, myjni OC, oraz miejsc zagrożonych wybuchem: stacji paliw, pomieszczeń ładowania akumulatorów i poprawek lakierniczych. - Przechowywanie, transportowanie, użytkowanie, magazynowanie, usuwanie substancji i mieszanin chemicznych zgodnie z wymaganiami opisanymi w kartach charakterystyki lub innych dokumentach wymaganych aktualny stanem prawnym. - Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych po uzyskaniu stosownego pozwolenia oraz po właściwym zabezpieczeniu miejsca ich wykonywania. - Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu we wszystkich pomieszczeniach MZK oraz w strefach zagrożonych wybuchem. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń. - Nieprzeciążanie instalacji elektrycznej. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.
4.	Mokra, śliska nawierzchnia Oblodzona nawierzchnia Nierówna nawierzchnia	Poślizg, potknięcie i upadek na nierównych, śliskich, mokrych nawierzchniach (np. pokryta lodem droga lub mokre, pastowane i polerowane podłogi).	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie poruszania się w budynkach MZK. - Poruszanie się drożnymi i bezpiecznymi ścieżkami komunikacyjnymi. - W czasie wykonywania prac powodujących powstanie zagrożenia poślizgnięcia należy stosować odpowiednie obuwie ochronne.
5.	Uszkodzony sprzęt elektryczny Brak odpowiednich kwalifikacji	Porażenie prądem np. ze strony wadliwie działającego lub uszkodzonego sprzętu elektrycznego.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie użytkowania instalacji elektrycznej. - Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych po uzyskaniu stosownego pozwolenia oraz po właściwym zabezpieczeniu miejsca ich wykonywania. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń. - Nieprzeciążanie instalacji elektrycznej. - Posiadanie stosownych szkoleń i kwalifikacji. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.

Lp.	ZAGROŻENIE	SKUTEK	ŚRODKI OCHRONY
6.	Nieoznakowane gorące powierzchnie Nagrzewanie się urządzeń	Poparzenia termiczne w wyniku zetknięcia z gorącą powierzchnią urządzenia itp.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie wykonywania pracy. - Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych po uzyskaniu stosownego pozwolenia oraz po właściwym zabezpieczeniu miejsca ich wykonywania. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń. - Nieprzeciążanie instalacji elektrycznej. - Posiadanie stosownych szkoleń i kwalifikacji. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.
7.	Praca na wysokości	Upadek z wysokości (np. ze schodów, drabiny, podestu, dachu, rusztowania).	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie wykonywania pracy. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, w szczególności sprzętów do ochrony przed upadkiem z wysokości (m.in. szelki bezpieczeństwa, uprząże, hełmy ochronne itp.). - Użytkowanie sprawnych technicznie i posiadających wymagane badania maszyn i urządzeń (m.in. podesty ruchome, podnośniki koszone itp.). - Stosowanie rusztowań zgodnie z aktualnym stanem prawnym. - Teren prowadzonych prac na wysokości powinien być odgrodzony i odpowiednio oznakowany. - Posiadanie przez pracowników stosownych badań, szkoleń i kwalifikacji.
8.	Narzędzia pozostawione na wysokości	Upuszczenie/ niekontrolowany upadek ciężkiego przedmiotu (np. narzędzia) podczas jego użytkowania lub przenoszenia, także podczas operowania nim na wysokości.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie wykonywania pracy. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, w szczególności sprzętów przed tego typu urazami (m.in. hełmy ochronne, obuwie ochronne itp.). - Użytkowanie sprawnych technicznie i posiadających wymagane badania maszyn i urządzeń (m.in. podesty ruchome, podnośniki koszone itp.). - Stosowanie rusztowań zgodnie z aktualnym stanem prawnym. - Teren prowadzonych prac na wysokości powinien być odgrodzony i odpowiednio oznakowany. - Posiadanie przez pracowników stosownych badań, szkoleń i kwalifikacji.
9.	Wystające ostre, niezabezpieczone krawędzie, narzędzia itd.	Skaleczenia w wyniku zetknięcia z ostrymi, wystającymi, szorstkimi lub chropowatymi krawędziami np. narzędzia.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie wykonywania pracy. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, w szczególności sprzętów przed tego typu urazami (m.in. rękawic ochronnych itp.). - Użytkowanie sprawnych technicznie i posiadających wymagane badania maszyn, urządzeń i narzędzi. - Posiadanie przez pracowników stosownych badań, szkoleń i kwalifikacji.
10.	Mikroklimat	Zmienny mikroklimat: wysoka lub niska temperatura otoczenia podczas np. wykonywania prac na zewnątrz pomieszczeń w narażeniu na deszcz, śnieg, wiatr, chłód lub silne nasłonecznienie i upał.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie wykonywania pracy. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, w szczególności odzieży chroniącej przed tego typu zjawiskami. - Stosowanie przerw w czasie pracy. - Zapewnienie pracownikom możliwości korzystania z pomieszczeń ogrzewanych (w okresie zimowym) lub klimatyzowanych (w okresie letnim).
11.	Hałas	Hałas generowany przez pracujące elektronarzędzia, pneumatyczne narzędzia, silniki, uderzenia młotkiem, itp., słyszalne w obiektach zaplecza technicznego.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie poruszania się po terenie zajezdni MZK oraz w pomieszczeniach hal naprawczych, myjni OC. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń emitujących możliwie najniższy poziom hałasu. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej (m.in. wygrodzień, ścian dźwiękochłonnych, ochronników słuchu). - Stosowanie przerw w pracy. - Zapewnienie pracy rotacyjnej.
12.	Spaliny	Zatrucie spalinami z silników pojazdów naprawianych na zapleczu technicznym (np. podczas przebywania w obiektach zaplecza technicznego).	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie poruszania się po terenie zajezdni MZK oraz w pomieszczeniach hal naprawczych, myjni OC. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń emitujących możliwie najniższy poziom hałasu. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej (m.in. odciągów ogólnych i miejscowych, masek pochłaniających). - Stosowanie przerw w pracy. - Zapewnienie pracy rotacyjnej.

Lp.	ZAGROŻENIE	SKUTEK	ŚRODKI OCHRONY
13.	Ograniczona przestrzeń	Praca w ograniczonej przestrzeni (np. poniżej gruntu), w wymuszonej pozycji ciała (pozycje: siedząca i stojąca) oraz wykonywanie czynności powtarzalnych, angażujących do pracy te same grupy mięśni, wymuszona pozycja ciała podczas pracy (pozycje: siedząca, stojąca, pochylona).	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac poniżej poziomu gruntu lub/i wymuszonej pozycji ciała. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej (m.in. zabezpieczenia brzegów rowów przed osunięciem, hełmy ochronne, obuwie ochronne itp.). - Wygradzenie i oznakowanie miejsca prowadzenia prac poniżej poziomu gruntu. - Zabezpieczanie otwartych włazów studzienek, kanalizacji itp. przed dostępem osób nieuprawnionych. - Zamykanie otwartych włazów studzienek, kanalizacji itp. po zakończonej pracy. - Znajomość i stosowanie się do zasad ergonomii. - Przy pracy z użyciem monitora ekranowego stosowanie się do zasad określonych w stosownym akcie prawnym. - Stosowanie przerw w pracy. - Zapewnienie pracy rotacyjnej.
14.	Przenoszenie ładunków	Nadmierny wysiłek fizyczny, nadmierne obciążenie, nieprawidłowa postawa podczas podnoszenia i przenoszenia ciężkich ładunków.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia ręcznych prac transportowych. - Nieprzekraczanie norm udźwigu dla mężczyzn i kobiet. - Zapewnienie opakowań ładunków wyposażonych w uchwyty. - Jeżeli to możliwe użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń transportowych. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej (m.in. obuwie ochronne, rękawice ochronne itp.). - Poruszanie się drożnymi, bezpiecznymi ścieżkami transportowymi. - Znajomość i stosowanie się do zasad ergonomii. - Stosowanie przerw w pracy. - Zapewnienie pracy rotacyjnej.
15.	Drgania	Wibracje (drżania) miejscowe, powodowane przez trzymane w ręku narzędzia.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia powodujących powstawanie drgań miejscowych lub ogólnych. - Użytkowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń transportowych. - Stosowanie przydzielonych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej (m.in. wygradzenia, rękawice antywibracyjne itp.). - Znajomość i stosowanie się do zasad ergonomii. - Stosowanie przerw w pracy. - Zapewnienie pracy rotacyjnej.
16.	Oświetlenie	Niedostateczne lub niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w miejscach słabo oświetlonych. - Zapewnienie dodatkowego mobilnego oświetlenia zgodnego z aktualnym stanem prawnym.
17.	Stosowanie substancji chemicznych	Możliwość podrażnienia i zapalenia skóry, uczulenia, podrażnienia śluzówki oczu, nosa, gardła i dróg oddechowych.	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie rękawic chroniących przed czynnikami chemicznymi oraz kremów ochronnych, - stosowanie masek ochronnych - wietrzenie pomieszczeń
18.	Inne zagrożenia	Inne, nie zidentyfikowane źródła zagrożeń, wynikające z charakteru wykonywanej pracy / zlecenia.	<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie szczególnej ostrożności w czasie powadzenia prac na zlecenie i terenie MZK. - Informowanie przełożonych oraz osoby odpowiedzialne za umowę o zauważonych usterkach, zagrożeniach dla zdrowia lub życia. - Znajomość i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pracy stosowanych do wykonywanych czynności.

Tabela 2: Wykaz pracowników MZK uprawnionych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji osób

Dział odpowiedzialny	Osoba odpowiedzialna	Imię i nazwisko	Nr telefonu
Dział Techniczny	Mistrz	Jerzy Urbaś	33 814 35 11, w. 261
	Starszy Mistrz	Bartłomiej Muszyński	
	Mistrz	Mieczysław Krzemiński	
	Starszy Mistrz	Edward Kowalczyk	33 814 35 11, w. 230
	Z-ca Kierownika Działu	Antoni Ząbek	33 814 35 11, w. 260, 262
	Kierownik Działu	Marek Włężik	

Dział odpowiedzialny	Osoba odpowiedzialna	Imię i nazwisko	Nr telefonu
Dział Spraw Pracowniczych	Kierownik Działu	Bogusław Gaszek	33 814 35 11, w. 221
	Samodzielny Referent ds. Płac i Podatków Dochodowych od Osób Fizycznych	Bożena Golik	33 814 35 11, w. 222
Dział Magazynowy	Magazynier-wydawca	Adam Dobija	33 814 35 11, w. 239
	Magazynier-wydawca	Piotr Hoza	
	Magazynier-wydawca	Marcin Biesok	
	Magazynier-wydawca	Wojciech Polak	
	Magazynier-wydawca	Agnieszka Łuszkiewicz	33 814 35 11, w. 237
	Kierownik Działu	Agnieszka Drożdżik-Szotek	33 814 35 11, w. 236
Dział Kas Biletowych	Kasjer	Izabela Borowiec	33 814 35 11, w. 245
	Kasjer	Bożena Hałat	33 822 80 53 33 814 35 11, w. 241

Tabela 3: Wykaz pracowników MZK uprawnionych do udzielania pierwszej pomocy

Umiejscowienie apteczki	Dział odpowiedzialny	Osoba odpowiedzialna	Osoby wyznaczone do udzielania I pomocy	Nr telefonu
Dział Spraw Pracowniczych	Dział Spraw Pracowniczych	Sam. Referent ds. Administracyjno-Socjalnych	Aneta Matlak	33 814 35 11 w. 221
		Referent ds. Rozliczeń	Mariola Wandzel	33 814 35 11 w. 252
Dyspozytornia	Dział Eksploatacji	Dyspozytor	Ireneusz Bułka	33 814 35 11 w. 255
			Miroslaw Kojder	
			Jacek Szymala	
			Zbigniew Ogiegło	
			Dawid Gancarz	
			Przemysław Mikołajewski	
			Rafał Kufel	
			Michał Saława	
			Robert Kosiek	
			Kamil Hess	
Zaplecze techniczne, Biuro Z-cy Kierownika Działu Technicznego	Dział Techniczny	Mistrz	Jerzy Urbaś	33 814 35 11 w. 261
		Starszy Mistrz	Bartłomiej Muszyński	
		Mistrz	Mieczysław Krzemiński	
		Mistrz	Krzysztof Herzyk	
		Sam. Referent ds. Rozliczeń	Lucyna Środa	
		Referent ds. Rozliczeń	Józefa Królicka	33 814 35 11 w. 262
		Referent ds. Rozliczeń	Sylwia Sajnog	33 814 35 11 w. 260, 262
		Z-ca Kierownika Działu	Antoni Ząbek	
		Kierownik Działu	Marek Więzik	33 814 35 11 w. 230
		Starszy Mistrz	Edward Kowalczyk	-
		Kierowca-mechanik	Bogdan Staniszewski	
		Kierowca-mechanik	Ryszard Konior	
		Kierowca-mechanik	Sławomir Kasprzyk	
		Kierowca-mechanik	Zbigniew Waleczek	
Kasy Biletowe przy ul. Sukienniczej	Dział Kas Biletowych	Kierownik Działu	Mariola Duda	33 814 35 11 w. 246
		Kasjer	Jolanta Szyszka	33 822 80 53 33 814 35 11 w. 241
		Kasjer	Bożena Hałat	
		Kasjer	Zuzanna Matyszkowicz	
		Kasjer	Małgorzata Pieńkowska	